

EKR 15. számú melléklet

23. Mesterséges Intelligencia Szabályzat¹⁹⁸

Preambulum:

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola (továbbiakban: Főiskola) — összhangban a Buddhista Egyház küldetésével — elkötelezett az érték- és tudásalapú, a közösségteremtő oktatás iránt. Egyúttal kiemelten kezeli az olyan tudás, ismeretanyag és készségek átadását hallgatóinak, amelyek lehetővé teszik, hogy eredményesen működjenek. Ezen kihívásoknak a tudományterületükön alkalmazott legmodernebb módszertanok, technológiai fejlesztések, kompetenciák birtokában tudnak megfelelni.

A mesterséges intelligencia alapú rendszerek (MI) mára mindennapi életünk részévé váltak, éppen ezért a Főiskola célkitűzése, hogy az MI révén rendelkezésünkre álló lehetőségeket hallgatói megismerjék, a szükséges kompetenciákat elsajátítsák és alkalmazni tudják, de egyúttal ezt felelősségteljesen tegyék. A Főiskola a tudás, az önálló teljesítmény fontossága mellett áll ki, ugyanakkor támogatja az MI alapú technológiák tudatos, körültekintő és felelősségteljes használatát, melyet jelen keretek között kíván szabályozni az alábbiak szerint:

1. Általános elvek

1.1. A mesterséges intelligencia (MI) alkalmazása a Főiskolán kizárólag az oktatási célokhoz igazodva, az integritás és az adatbiztonság megőrzésével a Főiskolai szabályzatok és iránymutatások keretei között, azoknak megfelelően történhet.

1.2. Minden esetben a hallgató dönti el, hogy a tanulmányai során használni kívánja-e a mesterséges intelligencia által nyújtott lehetőségeket vagy nem, és azt is, hogy ehhez melyik alkalmazást veszi igénybe. Amennyiben egy adott rendszer használata előzetes regisztrációhoz kötött, a regisztráció a hallgató kockázata.

1.3. Az MI használata támogathatja a hallgatók tanulását, a kutatási munkát és a feladatok megtervezését, de nem helyettesítheti az emberi kreativitást, döntéshozatalt és elemzőképeséget. Asszisztensként, tanuló társaként támogathatja a hallgatói munkát, a projektfeladatok és szakdolgozatok elkészítését, de nem léphet az önálló hallgatói munka helyébe.

1.4. Az MI használata során a legalapvetőbb követelmény az általa generált tartalmak jogszerű, etikus és kockázatkerülő felhasználása elengedhetetlen – ezért a hallgató felelősséggel tartozik. Az MI működésének és korlátainak megismerése, a digitális írástudás az MI használatra való kiterjesztése érdekében a hallgatók és oktatók részére a Főiskola képzést biztosíthat és iránymutatásokat tesz közzé.

1.5. Az MI használatának összhangban kell lennie a vonatkozó jogi és intézményi szabályozásokkal, különös tekintettel az adatvédelmi előírásokra (GDPR) és a főiskolai etikai normákra. Amennyiben a hallgató tanulmányi munkájában a mesterséges intelligenciát igénybe kívánja venni, vállalja, hogy a használat során ezeknek az előírásoknak megfelelően jár el, és tudomásul veszi, hogy az azoktól való eltérés a Hallgatói Követelményrendszer (HKR) és a főiskolai szabályok szerinti következményeket vonhatja maga után.

2. Az MI alkalmazása a hallgatói munkában

2.1. Az MI-rendszerek használata kizárólag a tanulás és a tudás elmélyítését szolgálhatja. Az MI alkalmazása nem csökkentheti a hallgatók önálló munkájának jelentőségét.

2.2. Az MI-eszközök alkalmazása elősegítheti az oktatási anyagok személyre szabását, az információk rendszerezését és a tudományos források hatékonyabb feldolgozását.

2.3. Az MI használata nem mentesíti a hallgatókat az egyéni kutatási és tanulási kötelezettségek alól. Az MI támogatást nyújthat például a szakirodalom vagy a vizsgált tárgyra vonatkozó szempontok keresésében. Az MI által nyújtott adatok,

¹⁹⁸ Elfogadta a Szenátus 2025. július 10-én kelt, 37/2025. (07.10.) sz. határozatával

szempontok stb. azonban a hallgatók által mindenképpen kritikailag értelmezendők és elemzendők.

2.4. A vizsgák és számonkérések során az MI használata szigorúan tilos, kivéve, ha az adott feladat kifejezetten az MI használatának ismeretére és alkalmazására épül.

3. Plágium és akadémiai tisztesség

3.1. Az Főiskola elkötelezett az önálló tanulási folyamat és az etikus magatartás mellett, ezért az MI használata nem eredményezheti a szerzői jogok, a Főiskola etikai szabályainak és a főiskolai szabályzatokban és iránymutatásokban foglalt követelményeinek megsértését.

3.2. Az MI által generált tartalom (beleértve a gondolati tartalmakat, a szöveges megfogalmazásokat, idegen nyelvről történt fordításokat, stíláriis átfogalmazásokat stb.) teljes vagy részleges átvétele plágiumnak minősül, amennyiben a hallgató nem tünteti fel egyértelműen, hogy MI segítségével készült anyagot használt fel. A plágiumra vonatkozó alapvető szabályokat a Hallgatói Követelményrendszer (HKR) tartalmazza.

3.4. A mesterséges intelligencia által generált szöveg, ábra vagy táblázat jelöletlen átvétele plágium, amely a HKR szerinti szigorú szankciókat vonja maga után: ezek a szabályszegés súlyosságától függően változnak. Annak megállapítására és bizonyítására, hogy az átvett tartalmat ténylegesen az MI generálta, a Főiskola jogosult erre hitelesített programokat felhasználni.

3.5. A Főiskola a plágiumra vonatkozó szabályok érvényesítése érdekében minden esetben, minden rendelkezésre álló eszközzel vizsgálhatja a hallgatói munkák jelen Szabályzatnak való megfelelőségének kérdését, szabályszegés esetén pedig a szükséges intézkedéseket megteszi.

4. Adatvédelem és bizalmasság

4.1. Az MI használata során a hallgatók kötelesek betartani az adatvédelmi és adatkezelési szabályokat, különös tekintettel az adatvédelmi és jogszabályi előírásokra (GDPR).

4.2. Az MI nem alkalmazható személyes adatok vagy bizalmas információk feldolgozására és megosztására. Az MI használata nem veszélyeztetheti a hallgatók, oktatók és egyéb érintettek személyes adatainak védelmét.

4.3. A hallgatónak és oktatóknak tilos az MI segítségével érzékeny vagy üzleti titkot tartalmazó dokumentumokat feldolgozni, vagy harmadik felek számára elérhetővé tenni.

4.4. Az MI használata során tilos olyan adatokat vagy információkat feltölteni, amelyek harmadik fél jogait sérthetik, vagy jogi felelősséget vonhatnak maguk után.

5. Az MI használatának dokumentálása a hallgatói munkákban

5.1. Az MI használatát minden tudományos és tanulmányi munka esetében megfelelő módon dokumentálni kell. A hallgatóknak pontosan meg kell jelölniük, hogy mely MI-eszközt használták, milyen célra, és hogyan befolyásolta az adott munka végső formáját.

5.2. A projektfeladatok és szakdolgozatok készítésekor a hallgatók a kiadott sablon részét képező Nyilatkozat aláírásával jelzik, hogy elfogadják az MI használatára vonatkozó főiskolai szabályokat. Nyilatkoznak arról, hogy felelősségteljesen tájékozódottak a használt mesterséges intelligencia rendszerek képességeiről és korlátairól, biztosítva azok megfelelő alkalmazását, tudatában vannak annak, hogy a mű szerzőiként ők felelnek az abban szereplő információkért és állításokért, továbbá tisztában vannak azzal, hogy az MI használata és dokumentálása szabályainak megsértése plágiumnak minősül.

5.3. A mesterséges intelligencia a jelen Irányelvek keretei között történő használata a dolgozatkészítés valamennyi szakaszában megengedett. A projektfeladat/szakdolgozat sablon részét képezi az a táblázat, amelyben a használat tényét az egyes szakaszokhoz kapcsolódóan összegző jelleggel kell megjelölni (felhasználási terület – használt mesterséges intelligencia rendszer – a felhasználás módjának és a helyes tudományos gyakorlatnak való megfelelés leírása, ami szükség esetén fejezetenként külön-külön is történhet).

5.4. Az MI alkalmazásának tényét az adott szövegrészhez kapcsolódóan hivatkozásban kell feltüntetni, különösen akkor, ha az MI érdemben hozzájárult az anyag elkészítéséhez.

5.5. Az MI által generált tartalmakra való hivatkozás az Irodalomjegyzékben szükségtelen: ezek nem minősülnek a főiskolai Szakirodalmi és hivatkozási követelmények szerinti forrásnak (szerzői jog által védett, ember által létrehozott, egyéni-eredeti jelleggel bíró műnek).

5.6. Az MI által előállított ábrák és táblázatok eredetét a Szakirodalmi és hivatkozási követelmények szerint kell megjelölni. Amennyiben az ábra vagy táblázat elkészítésében mesterséges intelligencia alkalmazást vett a hallgató igénybe, arra úgy a sablon szerinti táblázatban, mint a szövegekőzi hivatkozásban a fenti szabályok szerint utalni kell.

6. Az MI etikus használatának támogatott esetei

6.1. Témaválasztás és kutatási projekt előkészítése: Az MI segíthet releváns kutatási területek és kérdések azonosításában, előzetes témakeresésben, valamint a kutatási terv struktúrájának kialakításában.

6.2. A feladat megértése és pontosítása: Az MI használható a főiskolai feladatok értelmezésére, a követelmények világosabb megfogalmazására, valamint a feladatokhoz kapcsolódó példák vagy analógiák keresésére.

6.3. Írói blokk leküzdése, inspiráció gyűjtése: Az MI kreatív ötleteket generálhat, új nézőpontokat javasolhat, valamint segíthet a gondolatmenet elindításában, ha a hallgató elakad a dolgozatírás során.

6.4. Fogalmak magyarázata és helyes használata: Az MI segíthet a szakmai kifejezések és elméletek értelmezésében, különösen komplex vagy több tudományterületet érintő témák esetében.

6.5. Fordítás és nyelvi tisztázás: Az MI támogathatja a szakirodalom megértését idegen nyelven, segíthet a szövegek lektorálásában, valamint a tudományos írás stílusának javításában.

6.6. Szakirodalmi források keresése és rendszerezése: Az MI támogatást nyújthat a releváns tudományos cikkek, tanulmányok és források megtalálásában, valamint a tematikus rendszerezésben.

6.7. Vázlatok kidolgozása és szerkezet kialakítása: Az MI segíthet egy dolgozat vagy kutatási munka logikai struktúrájának megtervezésében, a fejezetek és alfejezetek logikus sorrendbe állításában.

6.8. Adatok elemzésének előkészítése: Az MI támogatást nyújthat az adatok feldolgozásának kezdeti szakaszában, például az adatok rendszerezésében, előzetes elemzési stratégiák kialakításában.

6.9. Bibliográfia, irodalomjegyzék készítése és források egységesítése: Az MI segíthet a hivatkozások egységes formázásában, a bibliográfia elkészítésében és a források megfelelő besorolásában.

6.10. Szövegszerkesztés és végső ellenőrzés: Az MI támogatást nyújthat a dolgozat nyelvi és stilisztikai javításában, a helyesírási hibák kiszűrésében és az olvashatóság növelésében.

6.11. Prezentáció készítése: Az MI segítséget nyújthat a prezentációs anyagok összeállításában, a logikus elrendezésben, valamint a vizuális megjelenítés optimalizálásában.

Záró rendelkezések:

A Főiskola célja az MI szabályozott és átlátható alkalmazása az oktatásban és a hallgatói feladatok ellátásában. Az MI eszközei támogathatják a hallgatók tanulmányait, de nem helyettesíthetik az egyéni tudományos és kreatív munkát. A Főiskola elkötelezett az MI alkalmazási lehetőségeinek folyamatos felülvizsgálata és a lehetőségek kiterjesztése mellett, ennek érdekében szükség szerint frissíti a jelen szabályzatát is.

Jelen szabályzatot a Szenátus 37/2025. (07.10.) számú határozatával fogadta el.

Budapest, 2025. július 10.

Karsai Gábor rektor

Mellékletek:

Az MI által generált szakirodalom feltüntetésének javasolt módja

Használt eszköz és verzió	A bejegyzés létrehozásának dátuma	A prompt tömör tárgyi meghatározása; „címe”
A szolgáltatás nyújtója	ChatGPT 3.5. (2025. február 15). <i>Hogyan hasznosíthatók a költségszámítási rendszerből, egységköltségszámításból nyerhető információk a vezetői döntéshozatal során, Csak magyar nyelvű, akadémiai forrásokat használj, ChatGPT;</i>	
	OpenAI. Lekérdezve: 2025. február 7.	
	https://chat.openai.com/	A szolgáltatás
	A hozzáférés helye (URL)	A hozzáférés ideje

A felhasználás területei és módjai

Felhasználás területei	Használt mesterséges intelligencia rendszer(ek)	A felhasználás módjának a leírása
A kutatási projekt kidolgozása és koncepciója	Nincs	
A szakirodalmi források összegyűjtése és értékelése	Perplexity, Consensus	2. fejezet: Támogatás a kezdeti irodalomkutatáshoz.
Adatok kidolgozása, gyűjtése és/vagy beszerzése	ChatGPT, Gemini	3.1. fejezet: A ChatGPT használata az ötletek generálására, és a Gemini használata az interjú vezérfonalának átfogalmazásához. 4.2. fejezet: ChatGPT használata a kísérlet meghívószövegének átfogó nyelvi felülvizsgálatára.
Programozás	ChatGPT	4.5. fejezet: A kísérleti szoftver közös programozása a ChatGPT-vel.
Az adatok/források elemzése/értékelése	Nincs	
Az elemzés/értékelés értelmezése és a következtetések levezetése	Gemini	4.5., 5. fejezet: Az adatelemzéshez szükséges szkriptek közös programozása a Geminivel.
A kézirat megírása: Vizualizációk készítése	ChatGPT	A 3., 5., 8. ábra készítése ChatGPT-vel
A kézirat megírása: A szöveg strukturálása	ChatGPT	A teljes disszertáció első változatának fejezetekre és szakaszokra tagolása, tartalmas és pontos fejezetcímek megfogalmazása.
A kézirat megírása: A szöveg megfogalmazása	Nincs	
A kézirat megírása: A szöveg felülvizsgálata	ChatGPT	A kézirat teljes szövegének korrektúrázása és stilizálása
További hozzájárulások	ChatGPT	2.2. és 2.3. fejezet: Kezdeti vázlat.

Szerzői nyilatkozat:

1. Alulírott Szerző, nyilatkozom, hogy jelen dolgozat saját szellemi termékem, önálló munkám eredménye. A dolgozat készítése során betartottam a hivatkozásokra vonatkozó szabályokat, a szó szerinti idézéseket idézőjellel is jelöltem. Jelöltem azt is, ahol saját korábbi munkáimból használtam fel részleteket. Tudomásul veszem, hogy a plágiumot elkövető hallgatóval szemben fegyelmi eljárás indítható.
2. Alulírott Szerző, nyilatkozom, hogy a dolgozatban szereplő adatokat jogszerűen használtam fel. Tudomásul veszem, hogy a dolgozat titkosítására nincs lehetőség.
3. Kijelentem továbbá, hogy
 - aktívan tájékozódtam a felhasznált mesterséges intelligencia rendszerek képességeiről és korlátairól, olyan mértékben, hogy felelősségteljesen használhassam;
 - a mesterséges intelligencia rendszerekből vett tartalmakat az alábbi táblázatban megadtam;
 - ellenőriztem, hogy a mesterséges intelligencia rendszerek által generált és általam felhasznált tartalom tényszerűen helyes;
 - tudatában vagyok annak, hogy e mű szerzőjeként én vagyok felelős az abban foglalt információkért és állításokért;
 - tisztában vagyok azzal, hogy a mesterséges intelligencia munkámban való használatának és a használat dokumentálásának szabályai megsértése plágiumnak minősül és a HKR szerinti következményeket vonja maga után.

Budapest, 20...

Szerző

